

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Arts in ontwikkeling

Nachten heb ik wakker gelegen. Tranen heb ik gehuild. Twijfelen doe ik nog elk coschap. Word ik wel een goede dokter? Kan ik die verantwoordelijkheid wel aan?

Rond deze tijd van het jaar staan honderden jonge, enthousiaste en leergierige studenten te trappelen om te beginnen aan de studie geneeskunde. Veel van hen hebben net de volwassen leeftijd bereikt en zitten vol spanning te wachten op wat komen gaat. In zes jaar worden zij klaargestoomd om de verantwoordelijkheden van een arts te dragen. Zes jaar studie klinkt lang, maar denkend aan de complexiteit van het vak, de vaardigheden en kennis en bovenal de verantwoording over mensenlevens die de jonge studenten zich eigen moet maken, vliegen die jaren voorbij.

Tijdens de studie komt er veel op de aspirant-dokters af. Gedurende de coschappen gaan we in sneltreinvaart langs alle specialismen en verschillen elke keer weer de verwachtingen van ons als coassistenten en de bijbehorende verantwoordelijkheden. Zo passen we ons elke keer weer aan. Nieuwe afdeling, nieuw ziekenhuis en andere zorgverleners. Als een spons zuigen we zo veel mogelijk kennis en vaardigheden op. Maar ondertussen belanden we ook in de ziekenhuisomgeving waar heftige gebeurtenissen plaatsvinden. De ene dag staan we bij iemands sterfbed, de volgende dag assisteren we bij een bevalling. Het ene moment voelen we ons fantastisch na een goede beoordeling, het volgende moment worden we afgesnauwd. Deze achtbaan van emoties, gecombineerd met een hoge prestatiedruk, vraagt veel van de jonge studenten.

Dat 17 procent van de coassistenten kampt met verschijnselen van burn-out lijkt dan ook niet

gek¹. Toch blijkt dus ook 83 procent, ondanks de hoge werkdruk en heftige ervaringen, geen last van burn-out te hebben. Stress slaat pas om in burn-out als het negatieve gaat overheersen. Door jezelf te ontwikkelen, voldoening uit je werk en privéleven te halen en ondersteuning te krijgen behoud je de juiste balans. Ikzelf merk dit maar al te goed. Naast twijfels is er ook een groeiend vertrouwen in mijn eigen kunnen. Naast moeilijke momenten is er ook blijvend enthousiasme voor de prachtige kanten van ons vak: het helpen van anderen in samenwerking met velen. Zolang het plezier van het werken in de zorg overheerst, weet ik dat ik het juiste beroep heb gekozen.

Tijdens het event van De Geneeskundestudent op 8 oktober hopen we het taboe rondom stress en burn-out te doorbreken en op een positieve manier te kijken naar de mogelijke verbeteringen in de ontwikkeling van jonge dokters. Door met elkaar, studenten, beleidsmakers, opleiders en andere (jonge) medici, in dialoog te gaan, kunnen we samen zoeken naar oplossingen. We willen het enthousiasme en het plezier voor het vak behouden en versterken. Tegelijkertijd willen we zorgen dat de ervaren stress geen belemmering wordt voor onze toekomstige generatie artsen. Wij, als studenten, nemen onze eigen verantwoordelijkheid om dit probleem aan te pakken. Maar dit kunnen we niet alleen. Daarom nodigen we iedereen van harte uit om 8 oktober met ons mee te denken.

Neem vooral een kijkje op de website jezelfbetermaken.nl voor meer informatie over dit initiatief.

De voetnoot vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl

“

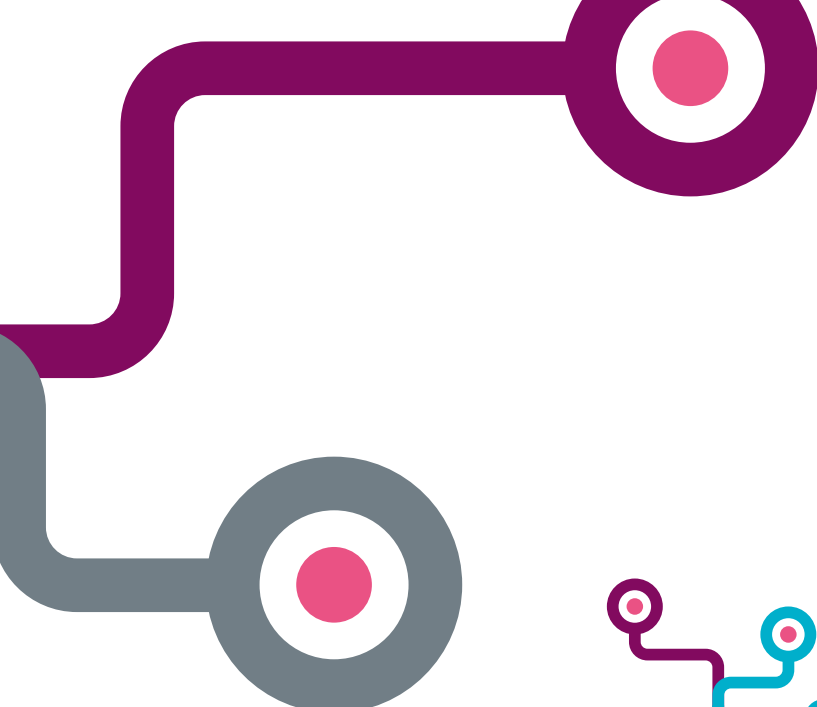
CLAUDIA VAN WOERKOM

We hopen
het taboe
rondom
burn-out te
doorbreken

Claudia van Woerkom
voorzitter
De Geneeskundestudent

Opleiden is VOORUIT zien

MMV-congres 2016

PLENAIRE SESSIONS | WORKSHOPS | SYMPOSIA | FLITSTRAININGEN

De zorg verandert razendsnel. En daarmee ook het vak van medisch specialist. Hoe bereidt u aios optimaal voor op hun vak? Meer dan ooit geldt: opleiden is vooruitzien. Zowel voor aios, als voor opleiders en andere betrokkenen. Wat komt er op u af, waar wilt u heen, wie en wat heeft u nodig om dat doel te bereiken?

Op het MMV-congres 'Opleiden is vooruitzien' krijgt u concrete ondersteuning, relevante kennis en effectieve tips waarmee u zelf aan de slag kunt.

STEL ZELF UW PROGRAMMA SAMEN, KIES UIT:

- **Plenair:** inspirerende sessies met stof tot nadenken
- **Flitstrainingen:** snel op de hoogte en de volgende dag direct aan de slag
- **Workshops:** praktische informatie, praktijkvoorbeelden en veel oefenen
- **Symposia:** relevante informatie in praktijkgerichte presentaties en discussiëren met collega's
- Een speciale **Individualiseringscarrousel** voor aios

Meer informatie en aanmelden:

www.demedischspecialist.nl/mmvcongres

Vrijdag
9 december
2016

Congrescentrum NBC,
Nieuwegein

VOOR ALLE BETROKKENEN BIJ DE
MEDISCHE VERVOLGOPLEIDINGEN

Vroegboektarief: 250 euro
(na 1 september: 295 euro)

Aios: 175 euro

ACCREDITATIE

5 punten toegekend
(ABAN, NVZA, NVKC en NVKF)

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Het MMV-congres wordt georganiseerd
door de Federatie Medisch Specialisten

WENDELA HINGST

Hij had
geen zin
in mavo-
dokters...

Wendela Hingst
algemeen directeur KNMG
 @wendelism

COLUMN

Erop en erover

On *Chesil Beach* is een boek van Ian McEwan dat me bij herlezing steeds weer diep raakt. Het gaat over een onervaren stel jonggehuwden begin jaren '60, verliefd en op huwelijksreis. Zeer verschillend in achtergrond en overtuigingen, blijken ze niet in staat hun behoeften en verwachtingen met elkaar te delen. Ze verliezen elkaar op tragische wijze en komen er nooit achter dat er wederzijds voldoende liefde en verlangen was. Eeuwig zonde vind ik dat!

Dit verhaal gaat over assertiviteit. Ofwel, hoe maak je je punt helder en krijg je wat je nodig hebt terwijl je de ander in zijn waarde laat en de relatie weet te verbeteren.

Ik heb het altijd bijzonder gevonden: het contrast tussen de doorgaans ferme toon van gevestigde artsen versus de doorgeschooten, soms niet te volgen deemoedigheid en voorzichtigheid van jonkies, vooral naar hun senioren. Om met die laatsten te beginnen: regelmatig spreek ik jonge dokters die een belangrijke behoefte of overtuiging voor zich houden omdat ze zich onwaardig of gepiepeld lijken te voelen. Een recent voorbeeld: getalenteerde aios die door haar opleider aangesproken wordt omdat ze zich bij de voornaam laat noemen door verpleegkundigen. 'Dokter Jansen laten zeggen; het is belangrijk dat je de afstand bewaart.' En daar gaat ze dan discussieloos in mee, ondanks haar eigen visie en goede collegiale band met de verpleegkundigen.

Meer senioren artsen heb ik door te veel aplomb in hun communicatiestijl nogal eens een spaak in het wiel van een beoogde samenwerking zien steken. 'Wij hebben geen zin in mavo-dokters' verkondigde er ooit eentje op bezoek bij collega's in een kleiner, potentieel fusie-ziekenhuis. Gek genoeg gooiden die collega's van dat overigens uitstekende kleinere ziekenhuis direct de kont tegen de krib. Agressief is toch iets heel anders dan assertief... Te voet,

te paard, ik hoef het u niet uit te leggen. Het kwam niet meer goed.

Hoe te levelen met eenieder met wie enige vorm van partnerschap aan de orde is, wil nog wel eens een uitdaging zijn. 'Wij hebben ook wel erg veel mensen onder ons', hoorde ik een jonge arts vorig jaar op Summer School in Tilburg verkondigen toen het ging over de maatschappelijke positie van artsen in relatie tot die van hun patiënten. Grappig, dat bewustzijn van onder en boven. Die acute behoefte aan pikorde, ook wel status genoemd. Alleen brengt het weinig als u echt iets over het voetlicht wilt brengen. De ander wil zich doorgaans eerst gehoord voelen, voordat hij uw waarheid kan omarmen.

Voor het beïnvloeden van mensen én het rijzen van je ster is assertief communiceren belangrijker dan het snappen van management- of leiderschapsvaardigheden. Het hoort immers bij je verantwoordelijkheid als medisch professional belangrijke zaken niet alleen over het voetlicht te brengen, maar ze ook geaccepteerd te krijgen. Behoeften en verwachtingen met elkaar delen: niet alleen van belang voor jonggehuwden.

Wat heb ik met dit onderwerp? In een psychologisch assessment van 15 jaar geleden staat te lezen: 'Mevrouw Hingst heeft soms moeite met het doseren van haar argumenten'. Tja, als ik iets écht wil, heb ik de neiging door roeien en ruiten te gaan. Zó onproductief! Zoals de hoofdredacteur van Medisch Contact graag zegt: we zijn allemaal gespecialiseerd in onze eigen afwijking. *knmg*

De columns op deze pagina zijn geschreven op persoonlijke titel.

Reageren kan op knmg.nl/columns.

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van KNMG Arts & Carrière

KNMG Arts & Carrière staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskundestudent of arts heeft vragen rondom loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Schrijf snel in! Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/artscarriere.

■ basisartsen

Training Solliciteren naar een opleidingsplaats

Binnen nu of een half jaar meedoen met een opleidingsronde? In de training Solliciteren naar een opleidingsplaats, specifiek gericht op het vergroten van uw kans op een opleidingsplaats, wordt uitgebreid stilgestaan bij de voorbereiding op en het oefenen van een sollicitatiegesprek. Wat is bijvoorbeeld de meest kansrijke manier om voor een bepaald specialisme in opleiding te komen? En hoe ga ik een gesprek aan met een commissie, waarbij je natuurlijke kracht, eigenheid en talent voorop blijven staan? In de training oefenen we ook met een 'opleidingscommissie' om de werkelijkheid te benaderen.

Datum: 7 september

■ studenten, basisartsen, aiossen, medisch specialisten

Leergang wetenschappelijk schrijven:

Wetenschappelijk Engels

Tijdens deze module staan de valkuilen van het wetenschappelijk Engels centraal. We behandelen de meest gemaakte fouten en vergissingen van Nederlandstalige schrijvers. Hoe kunt u deze fouten voorkomen? Hoe vergroot u uw woordenschat en uw gevoeligheid voor correct Engels? Op het programma staan, behalve grammaticale kwesties ook de verschillen tussen Brits en Amerikaans Engels, het gebruik van de tijden in het Engels en interpunctie.

Dit is module 4 van de Leergang wetenschappelijk schrijven. Deze module is ook als losse workshop te volgen.

Datum: 21 september

■ basisartsen, aiossen, medisch specialisten

Workshop Ambities in balans; Voluit werken én leven

Deze workshop is bedoeld voor artsen, vrouwen en mannen, die bij het combineren van werken en zorgen willen vasthouden aan de drive en ambities waarmee ze destijds aan hun studie geneeskunde begonnen. Die ambities kunnen door alle drukte langzaam uit beeld verdwijnen, zeker als u ze combineert met een (jong) gezin en/of als uw partner ook een stevige baan heeft. Deze workshop heeft als doel dat te voorkomen. U krijgt handvatten vanuit zowel de theorie als de praktijk om de keuzes te maken die werkelijk bij u passen. Hoe kunt u uw eigen professionele en persoonlijke ambities ten volle benutten en waarmaken? U gaat naar huis met de belangrijkste bouwstenen voor uw eigen plan om voluit te werken én te leven.

Datum: 12 oktober

■ basisartsen, aiossen

Workshop de fitte assistent

Het artsenberoep is een vaak hectisch beroep, en in uw opleiding tot specialist is de mentale en fysieke belasting fors. Om uitval of burn-outklachten te voorkomen is het belangrijk dat u inzicht heeft in uzelf, en wat u nodig heeft om prettig te kunnen werken.

In deze workshop onderzoekt u wat uw basisbehoeften zijn en hoe u ze kunt beïnvloeden. U krijgt handvatten om balans te brengen in de taakeisen en de hulpbronnen die u daarbij kunt inzetten. U krijgt inzicht in wat u nodig heeft om u autonoom, verbonden en competent te voelen, hoe u uw werkplezier positief kan beïnvloeden om fit en bevroegen te blijven.

Datum: 27 oktober

■ **basisartsen, aiossen, medisch specialisten**

Kadertraining voor (arts)bestuurders

Er worden steeds meer eisen gesteld aan verenigingen, waardoor ook het besturen van een vereniging steeds complexer wordt. Daarom leert u tijdens deze training vaardigheden die bij iedere bestuurlijke functie in de vereniging van pas kunnen komen. U krijgt bijvoorbeeld advies over welke rol u inneemt bij een overleg, hoe goed u kunt samenwerken en wat de voor u meest geschikte onderhandelposities zijn. Na het volgen van deze cursus krijgen bestuurders de kans om hun bestuursfunctie op een meer uitdagende manier in te vullen.

Datum: 27 oktober

■ **studenten, basisartsen, aiossen, medisch specialisten**

Timemanagement

U heeft een klok, maar heeft u ook de tijd? Praktisch werken, drukke afdeling bemannen, onderzoek doen, studeren, etentje, sporten, familie ... en uitrusten, overzicht hebben en behouden. Is het voor u ook een uitdaging om dit in 24 uur per dag te plannen en met goed gevoel af te ronden? Drie belangrijke ingrediënten om voldoening uit uw studie of werk te halen komen aan bod in de training Timemanagement. Het gaat om: een realistische tijdsplanning maken – en halen, duidelijke vorderingen maken in uw werkzaamheden en weten wat u belangrijk vindt, wat u kunt en wat u wilt.

Datum: 2 november

■ **basisartsen, aiossen, medisch specialisten**

Netwerken & de kunst van het gunnen

Als arts is het de kunst om u zichtbaar te maken en positief op te vallen. Als u tenminste serieus in aanmerking wilt komen voor dat ene subspecialisme, de promotieplek, het verkrijgen van subsidies of de job bij de maatschap die u ambieert. Hoe krijgt u de kans om extra handelingen uit te voeren of aanwezig te zijn bij bijzondere operaties? In deze workshop leert u hoe u uw netwerk kunt inzetten om uw doelen te bereiken. U krijgt inzicht in hoe 'de kunst van het gunnen' werkt en hoe u de wetten van beïnvloeding kunt gebruiken om relaties positief te beïnvloeden op die momenten die ertoe doen.

Datum: 10 november

■ **studenten**

Workshop Solliciteren voor coassistenten

Hulp nodig bij het bemachtigen van die felbegeerde opleidingsplaats? Deze workshop is specifiek gericht op het vergroten van uw kans op een opleidingsplaats en u krijgt handvatten om uzelf te presenteren. Deze workshop geeft antwoord op vragen als:

Hoe vergroot ik mijn kans op een opleidingsplaats? Hoe blijf ik mijzelf tijdens een sollicitatiegesprek? Of hoe bereid ik mij voor op een sollicitatie?

Datum: 15 november

■ **studenten, basisartsen, aiossen, medisch specialisten**

Workshop Bespreking van onderzoeksverslag of publicatie

module 5 van de leergang Wetenschappelijk schrijven

In deze module staan werk en individuele leerwensen centraal. Door bespreking en analyse van uw eigen werk wordt de theorie van de voorgaande modules opgefrist en uitgediept. Behalve teksten kunnen ook specifieke knelpunten op het gebied van de schrijfplanning, het schrijfproces of vormgeving van de tekst aan de orde komen. Deze verdiepingscursus is een inspirerende bijeenkomst waarin u antwoord krijgt op uw specifieke schrijfvragen en intensief uitwisselt met collega-schrijvers. U gaat naar huis met gerichte feedback op uw werk en concrete adviezen om uw schrijfwerk energiek aan te pakken.

Datum: 23 november

Coaching

Voor het aanbod van coaching werkt KNMG Arts & Carrière samen met het Carrièrecentrum Zorg (CCZ). Kijk voor meer informatie op cczorg.nl

KNMG Arts & Carrière Biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen, en medisch specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/artscariere of e-mail artscariere@fed.knmg.nl.

Tijdschrift voor Ouderengeneeskunde no.4-2016

Na een mooi thema-nummer over de eerste lijn, biedt deze editie van het tijdschrift u een variatie van artikelen. Zo hebben we de eerste in ons tijdschrift gepubliceerde tuchtrechtzaak. Uit deze tuchtrechtzaak blijkt hoe belangrijk het is om de verantwoordelijkheden van de specialist ouderengeneeskunde, en andere in het verpleeghuis werkende artsen, goed te beschrijven. Als redactie zijn we zeer benieuwd of u de plaatsing van tuchtrechtzaken in ons tijdschrift waardeert.

Een andere bijdrage gaat over de geriatrische revalidatiezorg (GRZ). De GRZ is een ontwikkelende wetenschap in de ouderenzorg. Er wordt heden ten dage veel meer verwacht van GRZ-afdelingen dan vroeger. Uit financiële overwegingen is een inschatting van de ligduur belangrijk. Een

mogelijk hulpmiddel kan de Utrechtse schaal voor evaluatie van klinische revalidatie (USER) zijn.

Interessant is zeker de CAT waarin recente studies aanwijzingen laten zien voor een positief effect van SSRI's (selectieve serotonine heropnameremmers) op de functionele uitkomsten van het revalidatieproces na een CVA. De vraag die hier gesteld wordt is: moeten we wel of geen SSRI's starten?

In de PRO/CONTRA wordt het lichamenlijk onderzoek bij

opname aan de orde gesteld. Uit opleidingsoverwegingen worden we geacht een lichamenlijk onderzoek te doen bij opname, maar is dit ook de praktijk? Mogelijk laat deze bijdrage ons weer nadenken en het goed documenteren over wanneer er wel en wanneer er geen lichamenlijk onderzoek verricht dient te worden.

Ik hoop dat u na deze aankondiging, waarin enkele artikelen bij naam en toenaam worden beschreven, ook de niet-vermelde maar lezenswaardige artikelen gaat lezen.

Wilt u per e-mail geïnformeerd worden wanneer er een nieuwe editie van het Tijdschrift voor Ouderengeneeskunde beschikbaar is? Meldt u dan aan via redactie@verenso.nl.

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter a.i.
J.W. Hingst, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
C. van Woerkom, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
R.A.C.L. Héman, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

Algemene vergadering KNMG op dinsdag 4 oktober

Artsen zijn welkom als toehoorder op de 267ste Algemene Vergadering van de Federatie Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst.

Locatie

Domus Medica Auditorium, Mercatorlaan 1200 in Utrecht

Datum

Dinsdag 4 oktober om 19.00 uur

Agendapunten

1. Opening en welkom

2. Vaststelling van de notulen van de algemene vergadering van 9 juni 2016
3. KNMG governance (n.a.v. de vergadering van het federatiebestuur van 1 september 2016)
Ter bespreking en zo mogelijk ter besluitvorming.
4. Vaststelling algemeen reglement KNMG
5. Rondvraag en sluiting

De stukken zijn op te vragen via het secretariaat Bestuur en Directie, tel. 030 282 3267 of j.bouwman@fed.knmg.nl. knmg.nl